

ת"פ 38710/04/13 - מדינת ישראל נגד שלמה שוקר

בית משפט השלום בפתח תקווה
ת"פ 38710-04-13 מדינת ישראל נ' שוקר

בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו, סגן הנשיאה
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד
שלמה שוקר

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד הילה כהן

ב"כ הנאשם: עו"ד רויטל-סבג שקד ממשרד עו"ד אלי כהן

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בשנית בעבירות הבאות:
א. **קבלת דבר במרמה**, עבירה לפי סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק")
ב. **ניסיון לקבלת דבר במרמה**, עבירה לפי סעיף 415 ו- 25 לחוק.
2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן בשנית בין החודשים אפריל - מאי 2010 נגנבו 6 שקלים שונים אשר נשלחו בדואר, בסכום כולל של 110,534 ₪. השקים זויפו באופן שבו נמחק שם המוטב ובמקומו נרשם שמו של הנאשם. השקים הופקדו על ידי אחר בחשבונות הבנק של הנאשם. בהמשך הגיע הנאשם אל סניפי הבנק ומשך או ניסה למשוך את סכומי השקים הגנובים. כתוצאה מכך קיבל הנאשם לידי סכום של 48,139 ₪ והעבירם לאחר תמורת סכום של 1,500 ₪. כמו כן ניסה הנאשם לקבל במרמה 62,395 ₪.
3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב אישום מתוקן בשנית ונשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן.

תסקיר שירות המבחן

4. על פי תסקיר שירות המבחן מיום 28.9.14, הנאשם כבן 31, נשוי ואב לפעוט כבן חצי שנה. עובד כנהג שליחויות והינו המפרנס היחיד במשפחתו. הנאשם מודה בביצוע העבירות לצד זאת ניכרו קשיים בהבנת המניע להתנהגותו כמו גם להכרתו בפסול שבמעשיו. הנאשם הסביר כי ביצע את העבירות בתקופה בה היה מובטל, הוא הכיר את "האחר" המופיע בכתב האישום אשר הציע לו להפקיד את השקים בתמורה לסכום כספי. לדבריו לא ידע כי השקים הינם מזויפים או גנובים וסייע לו מתוך תמימות ומבלי שידע כי

עמוד 1

מעשיו הינם פליליים. שירות המבחן התרשם מנאשם בעל דימוי עצמי נמוך אשר נעדר מערכות תמיכה משמעותיות בחייו. הנאשם גילה קושי בהתמודדות במצבי משבר ודחק, לצד זה בשנה האחרונה השקיע משאבים לצורך עריכת שינוי אקטיבי וחיובי באורחות חייו. שירות מבחן מעריך הסיכון להישנות התנהגותו הבעייתית הינו בינוני וזאת לאור השינוי שערך בחייו והמוטיבציה שמבטא להימנע מכל מעורבות בפלילים בעתיד מחד, ונטייה לדפוס התנהגות אימפולסיביים, קושי בוויסות דחפים והיעדר שיתוף פעולה עם שירות המבחן מאידך. התרשמות שירות המבחן הינו מנאשם אשר ממוקד בקידום מצבו האישי, אשר שולל כל בעייתיות בהתנהגותו ומשתף פעולה באופן חלקי בלבד עם שירות המבחן. נתונים אלו, כמו גם הקושי בלקיחת אחריות מלאה לא יוצרים בסיס, ולו ראשוני, להמשך מעורבות שירות המבחן בעניינו. על כן המליץ שירות המבחן על עונש של מאסר בעבדות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי, כעונש אשר יהווה גבול ברור לנאשם וימחיש את הפסול שבהתנהגותו.

טיעוני הצדדים

5. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד שלומי ויזן, הנאשם קיבל לידיו סכום של כ - 48,000 ₪ והעבירם לאחר וניסה לקבל סכום של 62,000 ₪ באמצעות הפקדת שקים גנובים ומזויפים. כתוצאה ממעשיו של הנאשם ניזוקו 6 קורבנות הגם שהוא לא הורשע בגניבת השקים ובזיופם. לנאשם הרשעה קודמת מיום 13.2.14 בעבירת גניבה וקשירת קשר לעוון אשר בוצעה לאחר ביצוע העבירות נשוא תיק זה, דבר המלמד על כי אינו ירא את אימת הדין. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם שיתף פעולה באופן חלקי בלבד עם שירות המבחן ולא נוצר אפילו בסיס ראשוני להמשך התערבות שירות המבחן בעניינו. המאשימה עתרה לעונש של 7 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פיצוי וקנס.
6. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד רויטל סבג, כתב האישום תוקן באופן משמעותי וזאת נוכח קשיים ראיתיים. הנאשם משך את הכספים עבור אדם אחר תמורת 500 ₪ לכל משיכה. סך הכל קיבל הנאשם 1,500 ש"ח. עובדות כתב האישום מגלות כי מעשיו של הנאשם התמצו במשיכת השקים בלבד. הנאשם נוצל על ידי אחר אשר היה המוח מאחורי המעשים ולא נעשו כל מאמצים לאתר. הנאשם לקח אחריות עוד במשטרה, הביע חרטה כנה וחסך מזמנו של בית המשפט. מפנה לקווי אישיותו של הנאשם כפי שבאים לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן. המדובר בנאשם אשר סבל ממצוקה כלכלית קשה, פעל בתמימות ולא הבין את הפסול במעשיו. כתב האישום הוגש לאחר 3 שנים מביצוע העבירה, מדובר בשיהוי רב. נוכח מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם עתרה ב"כ הנאשם להשית עליו עונש שירות לתועלת הציבור וקנס מינורי בלבד.
7. כמו כן העידה רעייתו של הנאשם, מסרה כי מאובחנת כסובלת ממחלה בי - פולרית, מאניה דיפרסיה. מוכרת במל"ל כבעלת 75% נכות ומקבלת קצבת נכות. הנאשם מסייע לה רבות בשל מצבה הנפשי. בשנים האחרונות לא עבדה ועול פרנסת המשפחה היה מוטל על הנאשם. לאחרונה החלה לעבוד במשרה חלקית. ציינה כי לה ולנאשם חובות כספיים.
8. הנאשם הביע חרטה על מעשיו, הצהיר כי הוא המפרנס העיקרי בבית, מנסה לשקם את חייו.

דין

9. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם מאסר בפועל אשר ירוצה בעבודות שירות לצד עונשים נלווים.

10. במקרה דנן כתב האישום מתאר מספר מקרי משיכות וניסיונות משיכה של שקים אשר נגנבו וזויפו. יחד עם זאת, כתב האישום אינו מגלה את המועדים המדויקים בהם נעשו המשיכות וניסיונות המשיכה או את האופן בו הם נעשו, אלא מתייחס אליהם כמקשה אחת של מעשים. על כן, בהעדר יכולת לקבוע את המועד המדויק של כל אירוע של משיכת שק, מן הראוי לקבוע כי מדובר **באירוע אחד** ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

קביעת מתחם העונש ההולם

11. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעקרון ההלימה. לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

12. במקרה דנן, **הערך החברתי** אשר נפגע הינו זכותו של אדם לשמירה על קניינו וכן תקינות השימוש בשקים כאמצעי תשלום בטוח.

13. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי מדובר בפגיעה משמעותית, הנאשם קיבל לידיו במרמה סך של כ - 48,000 ₪ וניסה לקבל במרמה סך של כ - 62,000 ₪ נוספים.

14. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים... כמפורט להלן:

א. בת"פ (מחוזי ב"ש) 54058-09-11 **מדינת ישראל נ' שוקרון** (20.2.13), הורשעו הנאשמים בעבירה של קבלת דבר במרמה לאחר שקיבלו סכומי כסף רבים מאת תורמים במסגרת עבודתם בעמותה. הנאשמים כולם בעלי משפחות, ללא עבר פלילי ובעלי מעמד בחברה בה הם חיים. נידונו ל - 5 חודשי מאסר בעבודות שירות ולעונשים נלווים.

ב. בת"פ (מחוזי חיפה) 22544-09-09 **מדינת ישראל נ' דדון** (31.5.12), הורשע הנאשם בעבירה של קבלת דבר במרמה לאחר שקיבל במרמה שכר מלא עבור חודשים בהם לא עבד, סך של 26,315 ₪, את חלקו העביר לאחר. הנאשם ללא עבר פלילי, חלף זמן משמעותי מביצוע העבירות ועד להעמדתו לדין. נידון ל - 4 חודשי מאסר בעבודות שירות ולעונשים נלווים.

ג. בת"פ (ת"א) 53325-03-11 **מדינת ישראל נ' רוזנפלד** (30.4.12), הורשע נאשם לפי הודאתו בביצוע עבירה של קבלת דבר במרמה. הנאשם הוציא במרמה, תוך כדי עבודתו בבנק כמנהל תחום שירותי בנקאות, סכום כולל של 84,000 ₪, על ידי פתיחת חשבון בנק פיקטיבי. נידון לשלושה חודשי מאסר בפועל.

ד. בת"פ (אשקלון) 28736-10-12 **מדינת ישראל נ' פישמן** (11.7.13), הורשע נאשם על פי הודאתו בביצוע עבירה של קבלת דבר במרמה לאחר שקיבל שיק במרמה מהבנק בסך של 24,142 ₪. הנאשם נעדר עבר פלילי, סובל ממצב בריאותי קשה, נידון ל - 6 חודשי מאסר על תנאי ועונשים נלווים.

ה. בת"פ (ראשל"צ) 41811-10-10 **מדינת ישראל נ' מגן** (3.2.13), הורשעה הנאשמת בעבירה של קבלת דבר במרמה בכך שהשגיה למוסד לביטוח לאומי תביעת לדמי אבטלה שעה שעבדה. הנאשמת סבתא לנכדים, נעדרת עבר פלילי. נדונה ל - 6 חודשי מאסר על תנאי ולעונשים נלווים.

ו. בת"פ (עכו) 42671-09-12 **מדינת ישראל נ' אביטן** (3.7.13) הורשע נאשם על פי הודאתו בביצוע עבירה של קבלת דבר במרמה. הנאשם נסע במונית ובתום הנסיעה כשנדרש לשלם את עלות הנסיעה שהגיעה לכ- 1000 ₪, נמלט הנאשם מהרכב ללא ששילם. הנאשם צעיר ללא עבר פלילי, נידון ל- 4 חודשי מאסר על תנאי.

15. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש ליתן את הדעת לשיקולים הבאים:

א. **חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה**; מתוך כתב האישום עולה בבירור כי חלקו של הנאשם במעשים היה קטן יחסית. הנאשם לא גנב את השקים ולא זייף אותם, חלקו היה הפקדתם ומשיכתם של השקים והעברת סכומי הכסף לאחר תמורת סכום של 500 ₪ לכל משיכה. נראה כי "האחר" הנזכר בכתב האישום הוא הדומיננטי כאשר אותו אדם כלל לא נתן את הדין על מעשיו. ואולם יש לזכור כי לולא חלקו של הנאשם, לא היו עוברים הכספים לידי של האחר.

ב. **הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה**; לו היה מצליח הנאשם למשוך את כל סכומי הכסף שנגנבו, היו נגנבים עוד 62,395 ₪, בנוסף לכספים שנגנבו.

ג. **הנזק שנגרם מביצוע העבירה**; בעקבות מעשיו של הנאשם נגנבו 48,139 ₪.

ד. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה**; לנאשם נסיבות חיים קשות כפי שתואר בתסקיר שירות המבחן. כמו כן במועד ביצוע העבירות היה הנאשם מובטל ומצבו הכלכלי דחוק. אל הנאשם פנה "אחר" אשר הציע לו לבצע את העבירות תמורת 500 ₪ והנאשם התפתה לעשות כן.

16. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** הינו החל ממאסר על תנאי ועד ל- 10 חודשי מאסר בפועל.

17. במקרה דנן, **שיקול ההגנה על שלום הציבור והשיקול השיקומי** אינם מצדיקים סטייה מהמתחם לחומרה או לקולא.

גזירת העונש המתאים לנאשם

18. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו**; הטלת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ללא ספק תפגע בנאשם, נוכח מצבו הכלכלי הקשה והצורך לפרנס את משפחתו.

ב. **הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם**; מאחר והנאשם הינו המפרנס העיקרי של משפחתו, ולאור מצבה של רעייתו, תיגרם ללא ספק גם פגיעה למשפחתו של הנאשם.

ג. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו**; הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, לקח אחריות על מעשיו והביע חרטה.

ד. **נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה**; נסיבות חייו של הנאשם, כפי שתוארו בתסקיר שירות המבחן, כמו גם מצבו הכלכלי הדחוק הביאו אותו

להתפתות לביצוע העבירה.

ה. **חלופ הזמן מעת ביצוע העבירות;** יש ליתן את הדעת לכך שמעשיו של הנאשם בוצעו בשנת 2010, כאשר כתב האישום הוגש רק בחודש אפריל 2013. כלומר בשיהוי של כשלוש שנים.

ו. **עברו הפלילי של הנאשם או העדרו,** לנאשם הרשעה אחת בעבירת קשירת קשר לעוון וגניבה. עבירות אלו בוצעו לאחר ביצוע העבירות בתיק דנן.

19. עוד יש ליתן את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לכך שהנאשם שב וביצע עבירות דומות לאחר ביצוע העבירות בתיק דנן. כן יש ליתן את הדעת לשיקול **הרתעת הרבים** בגדרו של המתחם בהיות עבירות מסוג זה עבירות קלות לביצוע אשר יש בהם פיתוי רב.

20. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות לצד מאסר על תנאי וקנס משמעותי.

הקנס הכספי

21. המדובר בעבירה כלכלית אשר בוצעה במהותה למטרת רווח כספי ואשר גרמה לנזק כלכלי לקורבנות. לפיכך מן הראוי להורות אף על קנס כספי משמעותי, תך התחשבות במצבו הכלכלי. ככל הנוגע לפיצוי הרי שלא הובהר באופן מספק מיהם הגורמים שלהם נגרם הנזק, ומכאן שאין מקום לקבוע פיצוי.

סוף דבר

22. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. **3 חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו בעבודות שירות.** תחילת עבודות השירות, בהתאם להמלצת הממונה, ביום 15.1.15.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מהיום עבירה מן העבירות שבהן הורשע.

ג. קנס כספי בסך של 10,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב - 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.3.15 לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

ד. המוצגים יושמדו או יחולטו לפי שיקול דעת קצין משטרה.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ' חשוון תשע"ה, 13 נובמבר 2014, בנוכחות הצדדים.